

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp (RP 103/2020 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 18/2020 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp (172/2012) 2 § 1 och 2 mom., 3—5 §, 6 § 2 mom. och 9 §,
av dem 2 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 496/2014 samt 3 och 5 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 496/2014, samt
fogas till lagen nya 5 a—5 c och 8 a § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *ytterst viktigt nationellt intresse* tryggande av det militära försvaret, samhällets vitala funktioner, den nationella säkerheten eller de utrikes- och säkerhetspolitiska målen eller säkerställande av allmän ordning och allmän säkerhet i enlighet med artiklarna 52 och 65 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt när det föreligger ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse,

2) *föremål för tillsyn*

a) försvarsindustriföretag,

Riksdagens svar RSV 97/2020 rd

b) företag som producerar eller levererar kritiska produkter eller tjänster som hänför sig till lagstadgade uppgifter för sådana myndigheter i Finland som är viktiga för samhällets säkerhet,

c) sammanslutning eller rörelse som på grund av sin verksamhetsgren, affärsverksamhet eller sina förbindelser som helhet bedömt ska anses vara en kritisk organisation med tanke på tryggheten av samhällets vitala funktioner,

3) utländsk ägare

a) en utlänning som inte har sin bosättningsort i en stat som hör till Europeiska unionen (EU) eller Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA),

b) en sammanslutning eller stiftelse som inte har sin hemort i någon av EU:s eller EFTA:s medlemsstater,

c) en sammanslutning eller stiftelse som har sin hemort i någon av EU:s eller EFTA:s medlemsstater men i vilken en utlänning som avses i a-punkten eller en sammanslutning eller stiftelse som avses i b-punkten innehar minst en tiondedel av det röstetal som samtliga aktier i ett aktiebolag medför eller som utövar motsvarande faktiskt inflytande i en annan sammanslutning eller rörelse,

4) försvarsindustrieföretag en sammanslutning eller rörelse

a) som producerar eller levererar försvarsmateriel som avses i lagen om export av försvarsmateriel (282/2012) eller andra produkter eller tjänster som är viktiga för det militära försvaret, eller

b) vars export av i Finland tillverkade produkter som ska betraktas som produkter med dubbla användningsområden enligt rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden, nedan *EG-förordningen*, eller lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) är tillståndspliktig enligt EG-förordningen eller den lagen, eller vars export av teknik som avses i EG-förordningen eller den lagen och som används i verksamhet i Finland är tillståndspliktig enligt EG-förordningen eller den lagen,

5) *företagsköp* köp eller annan motsvarande åtgärd genom vilken en utländsk ägare förvärvar en i 2 mom. avsedd andel av föremålet för tillsyn; med företagsköp avses också omvandling av en annan sammanslutning än en sådan som avses i 3 punkten till sådan utländsk ägare som avses i 3 punkten, om den utövar sådant inflytande som avses i 2 mom. i ett företag som är föremål för tillsyn.

I fråga om företagsköp som avses i 1 mom. 2 a- och b-punkten ska en ansökan om företagsköp enligt denna lag göras, och i fråga om företagsköp som avses i 2 c-punkten och som gäller något annat föremål för tillsyn kan en anmälan enligt denna lag göras, då en i 1 mom. 3 punkten avsedd köpare förvärvar minst en tiondedel, minst en tredjedel eller minst hälften av det röstetal som samtliga aktier i bolaget medför, eller motsvarande faktiskt inflytande i ett aktiebolag eller annat föremål för tillsyn. Den myndighet som behandlar ärendet kan av särskilda skäl ålägga köparen att göra en ansökan eller en anmälan också om en sådan åtgärd som vidtas efter behandlingen och som ökar inflytandet, men som inte resulterar i att de ovannämnda gränserna överskrids.

3 §

Myndigheter

Arbets- och näringsministeriet behandlar ärenden som gäller tillsyn över och bekräftelse av företagsköp. Arbets- och näringsministeriet kan överföra ärendet om bekräftelse eller vägran av be-

Riksdagens svar RSv 97/2020 rd

kräftelse för behandling vid statsrådets allmänna sammanträde, om det på basis av en ansökan som inlämnats med stöd av 4 § eller en anmälan som gjorts med stöd av 5 § kan bedömas att företagsköpet eventuellt kan äventyra ett ytterst viktigt nationellt intresse.

Arbets- och näringsministeriet är en nationell kontaktpunkt i frågor som gäller genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen.

När ett ärende som gäller bekräftelse av ett företagsköp bereds ska arbets- och näringsministeriet i behövlig utsträckning inhämta utlåtanden av andra myndigheter.

4 §

Företagsköp inom försvars- och säkerhetsområdet

En utländsk ägare ska på förhand anhålla om arbets- och näringsministeriets bekräftelse av ett företagsköp som berör ett försvarsindustriföretag eller ett företag som producerar eller levererar kritiska produkter eller tjänster som hänför sig till lagstadgade uppgifter för sådana myndigheter i Finland som är viktiga för samhällets säkerhet. Ansökan om bekräftelse ska innehålla alla uppgifter om föremålet för tillsyn, den utländska ägaren och företagsköpet som behövs för utredning av ett ärende som gäller bekräftelse av företagsköp.

Om en utländsk ägare inte har ansökt om bekräftelse av ett företagsköp enligt 1 mom., kan arbets- och näringsministeriet utsätta en tid inom vilken ansökan ska göras.

Ministeriet ska bekräfta ett företagsköp om köpet inte kan äventyra ett ytterst viktigt nationellt intresse. Om ett ytterst viktigt nationellt intresse kan äventyras till följd av ett företagsköp, ska ministeriet överföra ärendet för behandling vid statsrådets allmänna sammanträde. Ministeriet kan överföra ärendet till statsrådets allmänna sammanträde också i andra fall.

5 §

Övriga företagsköp

En utländsk ägare kan anmäla ett annat företagsköp än ett sådant som avses i 4 § 1 mom. till arbets- och näringsministeriet för bekräftelse. Anmälan kan också göras på förhand, om företagsköpet framskridit till ett skede som omedelbart föregår det slutliga genomförandet av arrangementet. Anmälan ska innehålla alla uppgifter om föremålet för tillsyn, den utländska ägaren och företagsköpet som behövs för utredning av ett ärende som gäller bekräftelse av företagsköp.

En utländsk ägare ska på begäran av arbets- och näringsministeriet till ministeriet lämna alla uppgifter om föremålet för tillsyn, den utländska ägaren och det i 1 mom. avsedda företagsköpet som behövs för utredning av ett ärende som gäller bekräftelse av företagsköpet. Ministeriet ska begära uppgifterna inom tre månader från det att ministeriet fått kännedom om företagsköpet.

Ministeriet ska bekräfta ett företagsköp om köpet inte kan äventyra ett ytterst viktigt nationellt intresse. Om företagsköpet kan äventyra ett ytterst viktigt nationellt intresse ska ärendet överföras för behandling vid statsrådets allmänna sammanträde. Ministeriet kan överföra ett ärende för behandling vid statsrådets allmänna sammanträde också i andra fall.

Om arbets- och näringsministeriet inte inom sex veckor från mottagandet av de uppgifter som behövs för behandlingen av ärendet fattar ett beslut om fortsatt utredning i ärendet eller inom tre

Riksdagens svar RSv 97/2020 rd

månader från mottagandet av uppgifterna inte gör någon framställning om överföring av ärendet för behandling vid statsrådets allmänna sammanträde, anses företagsköpet ha blivit bekräftat.

5 a §

Kringgående av lag

Om det är uppenbart att avsikten med ett företagsköp eller ett förfarande, arrangemang eller någon annan åtgärd, som i fråga om verkningarna kan jämföras med företagsköp, är att kringgå denna lags bestämmelser om ansökan om bekräftelse av ett företagsköp hos arbets- och näringsministeriet, ska åtgärden på ministeriets begäran föras till ministeriet för prövning.

5 b §

Uppställande av villkor

Arbets- och näringsministeriet kan i ett beslut som gäller bekräftelse av ett företagsköp ställa sådana villkor för företagsköpet som är nödvändiga för att trygga ett ytterst viktigt nationellt intresse. Villkor kan ställas endast om parterna i företagsköpet förbinder sig att följa dem.

För tillsynen över villkoren ansvarar den behöriga myndigheten i ärendet, men tillsynen genomförs i samarbete med arbets- och näringsministeriet.

Arbets- och näringsministeriet kan förena iakttagandet av de villkor som ministeriet med stöd av 1 mom. ställt upp med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

5 c §

Lämnande av ärende utan prövning

Arbets- och näringsministeriet kan lämna ett ärende utan prövning, om ministeriet anser att företagsköpet inte omfattas av lagens tillämpningsområde.

6 §

Undantag från bekräftande av företagsköp

Bestämmelserna i 1 mom. 3 och 4 punkten gäller inte försvarsindustriföretag eller företag som producerar eller levererar kritiska produkter eller tjänster som hänför sig till lagstadgade uppgifter för sådana myndigheter i Finland som är viktiga för samhällets säkerhet.

8 a §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har arbets- och näringsministeriet rätt att lämna ut sekretessbelagda handlingar och uppgifter som

Riksdagens svar RSv 97/2020 rd

ministeriet fått eller upprättat vid skötseln av de myndighetsuppgifter som avses i 3 § i denna lag till andra myndigheter som utför tillsyn över utlänningars företagsköp och placeringar som avses i denna lag eller i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/452 om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen. I sådana situationer ska det vara nödvändigt att lämna ut handlingar och uppgifter till myndigheterna för att tillsynen över utlänningars företagsköp och placeringar ska kunna utföras enligt denna lag och EU:s förordning samt för att ge ett utlåtande enligt 3 § i denna lag och dessa handlingar och uppgifter får användas endast för det ändamål för vilket de har utlämnats.

9 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

I arbets- och näringsministeriets beslut om överföring av ett ärende enligt 4 § 3 mom. eller 5 § 3 mom. eller ministeriets beslut om fortsatt utredning enligt 5 § 4 mom. får ändring emellertid inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den _____ 20__.

På företagsköp som har genomförts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors 25.9.2020

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare